

Karar Sayısı : 2000/1152

15 Eylül 1995 tarihinde Ankara'da imzalanan ve 5/8/1999 tarihli ve 4439 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşması"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 4/8/2000 tarihli ve DHGY-4119 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 10/8/2000 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER**CUMHURBAŞKANI**

Bülent ECEVİT

Başbakan

D. BAHÇELİ

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. ÖZKAN

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. YILMAZ

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

R. ÖNAL

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. TOSKAY

Devlet Bakanı

M. KEÇECİLER

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. GÜREL

Devlet Bakanı

F. BAL

Devlet Bakanı

Y. YALOVA

Devlet Bakanı

M. YILMAZ

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. MİRZAOĞLU

Devlet Bakanı

R. K. YÜCELEN

Devlet Bakanı

H. GEMİCİ

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ

Devlet Bakanı

E. S. GAYDALI

Devlet Bakanı

F. ÜNLÜ

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. ÇAY

Devlet Bakanı

Prof. Dr. H. S. TÜRK

Adalet Bakanı

S. ÇAKMAKOĞLU

Millî Savunma Bakanı

S. TANTAN

İçişleri Bakanı

İ. CEM

Dışişleri Bakanı

S. ORAL

Maliye Bakanı

M. BOSTANCIOĞLU

Millî Eğitim Bakanı

K. AYDIN

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Doç. Dr. O. DURMUŞ

Sağlık Bakanı

Prof. Dr. T. TOSKAY

Ulaştırma Bakanı V.

Prof. Dr. H. Y. GÖKALP

Tarım ve Köyşleri Bakanı

Y. OKUYAN

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

A. K. TANRIKULU

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. C. ERSÜMER

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

M. İ. TALAY

Kültür Bakanı

E. MUMCU

Turizm Bakanı

Prof. Dr. N. ÇAĞAN

Orman Bakanı

F. AYTEKİN

Çevre Bakanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

LETONYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

HAVA TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASI

Bundan böyle işbu metin içinde Akit Taraflar olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti, 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılmış olan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi'nin tarafları olarak, ülkeleri arasında ve ötesinde hava seferleri kurmak amacıyla bir anlaşma yapmak arzusuyla;

AŞAĞIDAKİ MADDELERDE ANLAŞMIŞLARDIR :

MADDE I

TANIMLAR

1. Bu Anlaşma bakımından, aksine hüküm bulunmadıkça :

a) " Sözleşme " terimi 7 Aralık 1944 yılında Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi ile Sözleşme'nin 90. maddesine uygun olarak kabul edilen Ekleri ve aynı Sözleşme'nin 90. ve 94. maddelerine göre Sözleşme veya Ekleri'nde yapılan ve Akit Taraflarca kabul edilmiş olan değişiklikler anlamını taşır.

b) Türkiye Cumhuriyeti bakımından " havacılık makamları " terimi Ulaştırma Bakanı veya Ulaştırma Bakanı tarafından ifa edilen görevlerden herhangi birini yerine getirmek için yetkilendirilmiş herhangi bir kişi veya organı; Letonya Cumhuriyeti bakımından, Fiziki Planlama, Mühendislik, Trafik ve Ekoloji Bakanlığı veya bu makam tarafından ifa edilen görevlerden herhangi birini yerine getirmek için yetkilendirilmiş herhangi bir kişi veya organı ifade eder.

c) " Tayin edilen havayolu işletmeleri " terimi bu Anlaşma'nın 3. maddesine uygun olarak tayin edilmiş ve yetkilendirilmiş bulunan havayollarını ifade eder.

d) " Ülke " terimi Sözleşme'nin 2. maddesinde belirtilen anlamı haizdir.

e) " Hava Seferleri " , " Uluslararası Hava Seferi " , " Havayolu işletmesi " ve " teknik iniş " terimleri, Sözleşme'nin 96. maddesinde belirtilen anlamları taşırlar.

f) " Kapasite " terimi aşağıda belirtilen anlamları taşır;

- Uçak ile ilgili olarak, bir uçuş hattının tamamında veya bir kısmında uçağın yolcu, yük ve posta için yararlanılabilen hacmidir.

- Belirli bir hava seferiyle ilgili olarak, belli bir zaman dilimi içinde, belli bir hatta veya bu hattın bir kısmında sefer yapan uçağın bu seferler için kullanılan kapasitesi ile sefer sayısının çarpımıdır.

g) " Ücret tarifesi " terimi yolcu, bagaj veya yük (posta hariç) taşınması için, bu taşıma ile bağlantılı olarak sağlanacak veya mümkün kılınacak ilave imkanlar da dahil olmak üzere, belirlenecek fiyatları veya kişilerin taşınması için satılan biletler için ödenecek komisyonu veya yük taşınması için yapılacak benzer işlemleri ifade eder. Ücret tarifesi ayrıca, taşıma ücretlerinin uygulanmasına veya komisyon ödenmesine ilişkin koşulları da içerir.

2. İşbu Anlaşmanın EK(ler)i Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

MADDE 2

TRAFİK HAKLARI

1. Her bir Akit Taraf diğetine, bu Anlaşma'nın Ekinde belirtilen hatlarda tarifeli uluslararası hava seferleri düzenlemesi amacıyla, bu Anlaşma'da belirtilen hakları tanır. Bu seferlere ve hatlara bundan böyle sırasıyla " mutabık kalınan seferler " ve " belirtilen hatlar " denecektir. Her bir Akit Tarafın tayin ettiği havayolu işletmeleri, belirtilen bir hatta mutabık kalınan bir seferi işletirken, aşağıdaki haklara sahip olacaklardır.

a) Diğer Akit Tarafın ülkesi üzerinden ineksizin uçmak;

b) Sözkonusu ülkeye teknik iniş yapmak;

c) Uluslararası yolcu, bagaj ve posta trafiğini bırakmak ve almak amacıyla, sözkonusu ülke içerisinde, o hat için bu Anlaşma'nın Ekinde belirtilen noktalara iniş yapmak.

2. Bu maddenin 1. fıkrasındaki hiçbir hüküm, bir Akit Tarafın havayolu işletmelerine, diğer Akit Tarafın ülkesindeki bir noktadan ücret veya kira karşılığı taşınmak üzere yolcu, yük ve posta almak ve bunu aynı ülke içinde bir başka noktaya indirmek hakkını verdiği şeklinde anlaşamaz.

MADDE 3

İŞLETME YETKİLERİ

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafa, belirtilen hatlarda mutabık kalınan seferleri işletmesi amacıyla bir havayolu işletmesi veya işletmelerini tayin ettiğini, yazılı olarak bildirmek hakkına sahip olacaktır.

2. Diğer Akit Taraf bir tayin bildirimini aldığı anda, bu maddenin 3. ve 4. fıkraları hükümlerine tabi olarak, tayin edilen havayolu işletmesine gerekli işletme yetkilerini gecikmeden tanıyacaktır.

3. Akit Taraflardan birinin havacılık makamları, öteki Tarafın tayin ettiği havayolu işletmesinden, uluslararası hava seferlerinin icrasında bu maksatlarca olağan ve makul bir şekilde uygulanan kanun ve yönetmeliklerde emredilen şartları yerine getirebilecek vasıfları haiz bulunduğu hususunda, kendilerini ikna etmesini isteyebilir.

4. Akit Taraflardan her biri, tayin edilen bir havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve gerçek anlamda kontrolünün bu havayolu işletmesini tayin eden Akit Tarafın veya vatandaşlarının elinde olduğuna kanaat getirmediği hallerde, bu maddenin 2. fıkrasında sözü edilen işletme yetkilerini tanımayı reddedebilir veya bu havayolu işletmesinin bu Anlaşma'nın 2. maddesinde belirtilen hakları kullanılmasına gerekli gördüğü kayıtları koyabilir.

5. Bir havayolu işletmesi belirtilen şekilde tayin edildikten ve kendisine yetki verildikten sonra, üzerinde mutabık kalınan bir kapasitenin bulunması ve 10. ve 13. maddelerin hükümlerine göre ücret ve uçuş tarifelerinin tespit edilmiş olması kaydıyla mutabık kalınan seferleri herhangi bir tarihte işletmeye başlayabilir.

MADDE 4

İŞLETME YETKİLERİNİN İPTALİ VE ASKIYA ALINMASI

1. Akit Taraflardan her biri, aşağıdaki hallerde, öteki Akit Tarafça tayin edilen bir havayolu işletmesine verilmiş bulunan işletme yetkisini geri almak veya bu Anlaşma'nın 2. maddesinde belirtilen hakların kullanılmasını durdurmak veya bu hakların kullanılmasına gerekli gördüğü kayıtları koymak hakkına sahip olacaktır:

a) O havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin veya fiili kontrolünün havayolu işletmesini tayin eden Akit Tarafın veya vatandaşlarının elinde olduğuna dair kanaat getirmemesi, veya

b) O havayolu işletmesinin bu hakları tanıyan Akit Tarafın kanun ve yönetmeliklerine uymaması, veya

c) Havayolu işletmesinin başka bir şekilde bu Anlaşma'da belirtilen şartlara uygun olarak işletme yapmaması, hallerinde.

2. Verilen hakların derhal geri alınması veya bunların kullanılmasının durdurulması veya bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen kayıtların konulması kanun ve yönetmeliklerin daha fazla ihlal edilmesinin önlenmesi için şart değilse, böyle bir hak ancak öteki Akit Tarafı yapılacak istişareden sonra kullanılacaktır.

MADDE 5

GİRİŞ VE ÇIKIŞ İZİNİ KANUNLARI VE YÖNETMELİKLERİ

1. Bir Akit Tarafın, uluslararası hava seyrüseferi yapan uçakların ülkesine giriş, ülkesinde kalış ve ülkesinden çıkış süreleri içinde işletme ve seyrüsefere ilişkin kanun ve mevzuatı, her iki Akit Tarafın uçaklarına milliyet farkı gözetilmeksizin uygulanacaktır; bu kanun ve mevzuata o Tarafın ülkesine girerken, ülkesinde kalırken ve ülkesinden ayrılırken bu uçaklar tarafından uyulacaktır.

2. Bir Akit Tarafın, uçakta taşınan yolcu, mürettebat, yük ve postanın ülkeye kabulü, ülkede kalışı veya ülkeden ayrılışına ilişkin gümrük giriş çıkışı, göç, pasaport ve sağlık kontrolü gibi kanun ve mevzuatına, o yolcu, mürettebat, yük ve posta tarafından veya onlar adına, o Tarafın topraklarına girişte, topraklarından çıkışta ve toprakları içinde iken uyulacaktır.

3. Her hava limanının, tesislerinin, sağlanan teknik ve diğer kolaylıklar ile verilen hizmetler dahil kullanılmasından doğan ücretler ve diğer harçlar gibi hava seyrüsefer kolaylıklarının, haberleşme kolaylıklarının ve hizmetlerinin kullanım ücretleri, benzer uluslararası hava seferleri yapan başka Devletlerin tayin edilmiş havayolu işletmelerince ödenenlerden daha yüksek tutulmayacaktır.

MADDE 6

GÜMRÜKTEN VE DİĞER RESİMLERDEN VE VERGİLERDEN MUAFİYET

1. Akit Taraflardan her birinin tayin edilen havayolu işletmeleri tarafından uluslararası seferlerde işletilen uçaklar ve bu uçaklarda bulunan mutad donanım, akaryakıt ve yağlar ve (yiyecek, içecek ve tütün dahil) uçaktaki levazımat, öteki Akit Tarafın ülkesine varışta, tekrar ülke dışına çıkarılincaya kadar uçakta kalmak veya öteki Akit Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşun bir kısmında kullanılmak kaydıyla, bütün gümrük vergileri, muayene ücretleri ve diğer rüsum ve vergilerden bağışık tutulacaktır.

2. Aşağıdakiler de yapılan hizmetler karşılığı alınacak ücretler hariç aynı rüsum ve vergilerden bağışık tutulacaktır;

a) Akit Taraflardan birinin ülkesinde, bu taraf yetkili makamlarınca tesbit edilen miktarları aşmamak kaydıyla ve öteki Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesinin uluslararası seferinde çalıştırılan uçaklarında kullanılmak üzere uçağa alınan levazımat;

b) Akit Taraflardan birinin ülkesine, öteki Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesinin uluslararası seferlerinde kullanılan uçakların bakım ve onarımı için sokulan yedek parçalar;

c) Alındığı Akit tarafın ülkesi üzerinde yapılacak uçuşun bir kısmında kullanılacak olsa dahi, öteki Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmelerinin uluslararası seferlerdeki uçaklarına verilen akaryakıt ve yağlar.

Yukarıdaki (a) (b) ve (c) tali fıkralarda sözü edilen maddelerin gümrük nezaret ve kontrolü altında tutulması gerekebilir.

MADDE 7

**MUTAT HAVACILIK TEÇHİZATI İLE
TÜKETİM MADDELERİNİN DEPOLANMASI**

Akit Taraflardan her birinin tayin edilen havayolu işletmelerinin uçaklarındaki mutat donanım gibi uçakta bulundurulmuş malzeme ve tüketim maddeleri öteki Akit Tarafın ülkesinde, ancak o ülkenin gümrük makamlarının müsaadesi ile boşaltılabilir. Böyle bir durumda, bunlar tekrar ülke dışına götürülünceye veya gümrük yönetmeliklerine göre bir başka şekilde elden çıkarılincaya kadar sözü edilen makamların nezaretinde tutulabilir.

MADDE 8

DİREKT TRANSİT TRAFİĞİ

Akit Taraflardan birinin ülkesinden transit geçen ve transit amaçları için belirlenen havalimanı bölümünü terk etmeyen yolcu, bagaj ve yük şiddet, hava korsanlığı ve denetime tabi uyuşturucu kaçakçılığına karşı güvenlik önlemlerinin uygulanması saklı kalmak kaydıyla, çok basitleştirilmiş bir kontrolden daha fazlasına tabi tutulmayacaklardır. Direkt transit geçen bagaj ve yükler gümrük ve diğer vergilerden bağışık tutulacaklardır.

MADDE 9

MALİ HÜKÜMLER

1. Tayin edilen her havayolu işletmesi, doğrudan veya takdirine göre acentaları vasıtasıyla; diğer Akit Tarafın ülkesinde kendi biletlerinin satışı ile istigal hakkına sahip olacaktır. Bu havayolu işletmeleri, herkese bilet satma hakkına sahip olacak ve herkes de bu işletmelerden serbestçe bilet satın alabilecektir.

2. Tayin edilen her havayolu işletmesi, yolcu, yük ve posta taşımasından elde ettiği kazancın giderlerini aşan bölümünü resmi kur üzerinden dövizle çevirmek ve ülkesine transfer etmek hakkına sahip olacaktır. Akit taraflar arasındaki ödeme anlaşmasının bu konuda uygun hükümler içermemesi halinde, yukarıda bahsedilen transfer, milli kanunlara ve ilgili kambiyo mevzuatına uygun olarak konvertibl dövizle yapılacaktır.

MADDE 10

KAPASİTE HÜKÜMLERİ

1. Her iki Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmelerine, kendi ülkeleri arasında belirtilen hatlarda, mutabık kalınan seferleri işletmeleri için adil ve eşit imkân sağlanacaktır.
2. Mutabık kalınan seferlerin işletilmesinde, her Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmeleri, belirtilen hatların tamamı veya bir kısmında diğerinin yaptığı seferler üzerinde olumsuz etki yaratmamak için diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmelerinin çıkarlarını dikkate alacaktır.
3. Akit Tarafların tayin edilen havayolu işletmelerinin icra ettikleri mutabık kalınan seferler halkın belirtilen hatlardaki taşıma ihtiyaçları ile yakından ilgili olacak ve havayolu işletmelerini tayin eden Akit Tarafın ülkesinden başlayan veya oraya yönelik trafiğin mevcut ve makul olarak beklenen taşıma ihtiyaçlarını makul bir yük faktörü ile karşılayacak bir kapasiteyi sağlamak asıl amaçları olacaktır.
4. Her iki Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmeleri, mutabık kalınan seferleri belirtilen hatlarda bu seferlerin kapasitesi ve sıklığı üzerinde anlaşarak işleteceklerdir. Sıklık ve kapasite her iki Akit Tarafın havacılık makamlarının onayına bağlı olacaktır. Bu kapasite, trafik talebine göre her iki Akit Tarafın havacılık makamlarının onayına tâbi olarak zaman zaman ayarlanabilecektir.
5. Geçici nitelikteki beklenmedik bir yolcu talebini karşılamak için, tayin edilen havayolu işletmelerinin, bu maddenin hükümleri ile birlikte, bu tür geçici artışların neden olduğu talebin karşılanması için aralarında anlaşsınlar. Bu tür her kapasite artışı Akit Tarafların havacılık makamlarına gecikmeksizin bildirilecektir.
6. Akit Taraflardan birinin tayin edilen havayolu işletmelerinin belirtilen hat üzerinde üçüncü ülkelerdeki noktalarda faaliyet göstermesi halinde, yukarıdaki 3. ve 4. fıkralara uygun olarak belirlenmiş olan kapasiteye ek bir kapasite Akit Tarafların havacılık makamları arasındaki anlaşmaya bağlı olarak sözkonusu havayolu işletmeleri tarafından uygulanabilir.
7. Mutabık kalınmış seferlerin uçuş tarifeleri ile genelde bunları işletme şartları, bir Akit tarafın tayin edilen havayolu işletmecisi tarafından, tarifelerin yürürlüğe girişinin öngörüldüğü tarihten en az otuz (30) gün önce, diğer Akit Tarafın havacılık makamlarının Akit tarafın tayin edilmiş şirketi tarafından diğer Akit Tarafın sivil havacılık makamlarına sunulacaktır. Bu tarifelerde veya işletme şartlarında olabilecek herhangi bir değişiklik keza havacılık makamlarının onayına sunulacaktır. İstisnai durumlarda, yukarıda belirtilen süre, anılan makamların mutabakatı ile kısaltılabilir.

MADDE 11

TENSİL

Her Akit Taraf diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmelerine, mutabık kalınan seferlerin gerçekleştirilmesi için kendi ülkesine bu tip seferlerin icrasının gerektirdiği teknik ve ticari personeli getirme ve bulundurma hakkını verecektir. Yukarıda bahsi geçen personel, o Akit Tarafın ülkeye giriş ve ülkede ikamet ile ilgili mevzuatına tâbi olacaktır.

MADDE 12

HAVACILIK GÜVENLİĞİ

1. Akit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut hak ve yükümlülüklerine uygun olarak, sivil havacılık güvenliğinin yasa-dışı müdahalelere karşı korunması amacıyla birbirlerine karşı üstlendikleri yükümlülüğün, bu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını teşkil ettiğini teyid ederler. Akit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut haklarının ve yükümlülüklerinin genel niteliklerini kısıtlamaksızın, özellikle 14 Eylül 1963 tarihli Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Cürümlerle İlgili Tokyo Sözleşmesi, 16 Aralık 1970 tarihli Uçakların Yasa-dışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesine İlişkin Lahey Sözleşmesi, 23 Eylül 1971 tarihli Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı İşlenen Suçların Önlenmesine İlişkin Montreal Sözleşmesi hükümlerine uygun hareket edeceklerdir.

2. Akit Taraflar, sivil uçakların yasa-dışı yollarla ele geçirilmesini önlemek, bu uçakların, yolcularının ve mürettebatının, havaalanlarının ve hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine karşı diğer yasa-dışı eylemleri ve sivil havacılığın güvenliğine ilişkin her türlü tehdidi bertaraf etmek üzere, talep halinde birbirlerine gerekli her türlü yardımda bulunacaklardır.

3. Akit Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı tarafından Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi'ne Ek olarak kabul edilen havacılık güvenliği hükümlerine uygun olarak hareket edeceklerdir. Taraflar, kendi tescilindeki uçak işletmecilerinin veya işyeri merkezi ülkelerinde bulunan veya ülkelerinde sürekli mukim olan uçak işletmecilerinin ve ülkelerindeki havaalanı işletmecilerinin sözkonusu havacılık güvenliği hükümlerine uygun hareket etmelerini isteyeceklerdir.

4. Akit taraflardan her biri, sözkonusu uçak işletmecilerinin diğer Akit Tarafın ülkesine girişte, bu ülkeden çıkışta veya bu ülkede kalınan süre zarfında diğer Akit Tarafça, yukarıdaki 3. fıkrada atıf yapılan havacılık güvenliği hükümlerine uymalarının istenebileceği hususunda mutabıktır.

5. Akit Taraflardan her biri, kendi ülkesinde uçakların güvenliğinin sağlanması, yolcuların, mürettebatın, el bagajlarının, genel bagajın, yük ve uçak levazımının yüklemeye ve boşaltma öncesinde ve sırasında kontrolü amacıyla uygun tedbirlerin alınmasını ve bunların etkin bir şekilde uygulanmasını sağlayacaktır. Akit Taraflardan her biri, bir tehdidin bertaraf edilmesi amacıyla diğer Akit Tarafın makul özel güvenlik tedbirleri alınması yolunda yapacağı herhangi bir talebi olumlu şekilde dikkate alacaktır.

6. Sivil uçakların yasa-dışı yollarla ele geçirilmesi olayı veya bu doğrultuda bir tehdidin vuku bulması veya uçaklara, uçak yolcularına ve mürettebatına, havaalanlarına veya hava seyrüsefer tesislerine yönelik diğer yasa-dışı müdahalelerin meydana gelmesi halinde Akit Taraflar, haberleşmede ve bu tür bir olayın veya tehdidin süratli ve emniyetli bir biçimde sona erdirilmesini amaçlayan diğer uygun tedbirlerin alınmasında kolaylık sağlayarak birbirlerine yardımcı olacaklardır.

7. Bu maddenin havacılık güvenliğine ilişkin hükümlerinin uygulanmasında Akit Taraflardan biri için sorunların ortaya çıkması halinde, Akit Taraflardan her birinin havacılık makamı diğer Akit Tarafın havacılık makamından ivedi istişare talebinde bulunabilecektir.

MADDE 13

TARİFELERİN BELİRLENMESİ

1. Bir Akit Tarafın havayolu işletmelerince diğer Akit Tarafın ülkesine veya ülkesinden yapılacak taşımalar için belirlenecek ücret tarifeleri, işletme maliyeti, makul bir kar ve diğer havayolu işletmelerinin tarifeleri gibi ilgili tüm faktörler gözönünde tutularak makul düzeylerde saptanacaktır.

2. İşbu Anlaşma'nın 1. maddesinde ve işbu maddenin 1. fıkrasında anılan tarifeler üzerinde, mümkünse, hattın tamamı veya bir kısmında işletmecilik yapan diğer havayolu işletmelerine danışıldıktan sonra her iki Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmeleri arasında anlaşmayla belirlenecek ve böyle bir anlaşmaya varılması için, mümkün olduğunda, Uluslararası Hava Ulaştırma Birliği'nin (IATA) tarifelerin yapılmasına ilişkin usulleri kullanılacaktır.

3. Bu suretle üzerinde mutabık kalınan ücret tarifeleri, yürürlüğe girmesi teklif edilen tarihten en az altmış (60) gün önce Akit Tarafların havacılık makamlarının onayına sunulacaktır. Özel durumlarda bu süre, anılan makamların mutabakatı ile azaltılabilir.

4. Bu onay açıkça verilebilir. Eğer havacılık makamlarından hiçbiri, işbu maddenin 3. fıkrası hükümlerine göre sunulmuş bulunan ücret tarifelerine sunuş tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde itiraz bildirmezse, ücret tarifeleri tasvip edilmiş telakki olunur. 3. fıkra hükümlerine göre sunuş müddetinin kısaltılmış olması halinde, havacılık makamları itiraz müddetinin otuz (30) günden daha az olmasını kararlaştırabilirler.

5. Eğer bir ücret tarifesi üzerinde bu maddenin 2. fıkrası hükümlerine göre bir anlaşma sağlanamazsa veya havacılık makamlarının birinin diğer havacılık makamına 2. fıkra hükümlerine göre üzerinde anlaşılmış bulunan bir tarifeye itirazını beyan etmesi halinde, iki Akit Taraf havacılık makamları ücret tarifesini karşılıklı anlaşma ile tesbit etmeye çalışacaklardır.

6. Eğer havacılık makamları bu maddenin 3. fıkrası hükümlerine göre kendilerine sunulmuş ücret tarifeleri üzerinde veya 5. fıkra hükümlerine göre herhangi bir ücret tarifesinin tesbitinde anlaşamazlar ise, anlaşmazlık bu Anlaşma'nın 19. maddesi hükümleri çerçevesinde hâl şekline bağlanacaktır.

7. Bu madde hükümlerine göre tesbit edilmiş bir ücret tarifesi, yenisi tespit edilinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Bununla birlikte, bir ücret tarifesi bu fıkra hükümlerine göre, sona eris tarihinden itibaren oniki (12) aydan fazla temdit edilemeyecektir.

MADDE 14

BİLGİ VE İSTATİSTİK

Akit Tarafların her birinin havacılık makamları diğer Akit Tarafın havacılık makamlarına, birinci Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmelerince mutabık kalınan seferlerde sağlanan kapasitenin gözden geçirilmesi için, makul olarak gerekli görülebilecek devrevi veya diğer istatistiki bilgileri, talepleri üzerine vereceklerdir. Bu bilgiler işbu havayolu işletmelerinin mutabık kalınan seferlerde taşınmış oldukları trafiği ve bu trafiğin başlangıç ve varış noktalarını belirlemek için gerekli tüm bilgileri içerecektir.

MADDE 15

İSTİŞARE

Yakın bir işbirliği anlayışı içinde, Akit Tarafların havacılık makamları bu Anlaşma ve Ekleri hükümlerinin uygulanmasını ve bunlara uyulmasını sağlamak amacıyla zaman zaman birbirleri ile istişarelerde bulunacaklardır. Bu istişareler, Akit Taraflardan birinin talepte bulunmasını takip eden otuz (30) gün içinde başlatılacaktır.

MADDE 16

DEĞİŞİKLİKLER

1. Eğer Akit Taraflardan birisi işbu Anlaşma'nın herhangi bir maddesinin değiştirilmesini arzuya şayan bulursa, diğer Akit Tarafa istişare yapılması talebinde bulunabilir. Havacılık makamları arasında müzakere veya yazışma yolu ile yapılabilecek olan böyle bir istişare, talep tarihinden itibaren altmış (60) günlük süre içerisinde başlayacaktır. Bu suretle mutabakata varılmış değişiklikler diplomatik nota teatisi ile teyit edildiği zaman yürürlüğe girecektir.

2. Anlaşma Eklerinde yapılacak değişiklikler Akit Tarafların havacılık makamlarının kendi aralarında doğrudan doğruya mutabakata varmalarıyla gerçekleştirilebilir.

MADDE 17**ÇOK TARAFLI ANLAŞMALARA UYUM**

Bu Anlaşma ve Ekleri Akit Tarafların her biri için bağlayıcı olabilecek herhangi bir çoktarafli sözleşmeye uyacak şekilde değiştirilecektir.

MADDE 18**SONA ERME**

Akit Taraflardan her biri, bu Anlaşma'ya son vermek kararında olduğunu her zaman öteki Akit Tarafa ihbar edebilir; bu ihbar aynı zamanda Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatına da ulaştırılacaktır. Bu durumda, son verme ihbarnameleri karşılıklı mutabakatla geri alınmamış ise, Anlaşma, ihbarnamenin öteki Akit Tarafça alınış tarihinden sonraki oniki (12) ay sonra sona erecektir. Öteki Akit Tarafça ihbarnamenin alındığı teyid edilmezse, ihbarname, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı'nın alındığını bildirdiği tarihten ondört (14) gün sonra alınmış sayılacaktır.

MADDE 19**UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ**

1. Akit Taraflar arasında bu Anlaşma ve Eklerinin yorumlanması veya uygulanması ile ilgili bir uyuşmazlık çıkarsa, Akit Taraflar bu uyuşmazlığı önce kendi aralarında müzakere yoluyla halletmeye çalışacaklardır.

2. Akit Taraflar, müzakere yoluyla bir anlaşmaya varamadıkları takdirde, karara bağlanması için uyuşmazlığı bir şahıs veya teşekküle tevdi etmeye veya Akit Tarafların her birinin talebi üzerine Akit Tarafların her birinin tayin edeceği birer hakem ve böylece seçilen iki hakemin tayin edeceği bir üçüncü hakemden kurulu 3 kişilik bir hakem heyetine sunma hususunda mutabık kalabilirler. Akit Taraflardan her biri, diğerinden uyuşmazlığın tahkimini isteyen bir ihbarı diplomatik yoldan aldığı tarihten itibaren altmış (60) gün içinde bir hakem tayin edecek ve üçüncü hakem de bundan sonraki altmış (60) günlük bir süre içinde atanacaktır. Akit Taraflardan herhangi biri verilen süre içerisinde bir hakem tayin edemezse veya üçüncü hakem belirtilen süre içinde atanamazsa, Akit Taraflardan herhangi biri Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı Başkanı'ndan durumun gereğine göre, hakemi veya hakemleri tayin etmesini isteyebilir. Bu durumda üçüncü hakem üçüncü bir devletin uyruğunu taşıyacak ve hakem heyetinin başkanlığını yapacaktır.

3. Akit Taraflar, bu maddenin 2. fıkrasına göre verilecek herhangi bir karara uymayı taahhüt ederler.

4. Eğer Akit Taraflardan herhangi birisi, veya bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu işletmeleri bu maddenin 2. fıkrasına göre alınmış karara uymazsa, uymadığı süre boyunca, diğer Akit Taraf kusurlu olan Akit Tarafa bu Anlaşma'ya göre vermiş olduğu hak veya ayrıcalıkları sınırlandırabilir, askıya alabilir veya iptal edebilir.

5. Akit Taraflardan her biri tayin etmiş olduğu hakemin giderlerini karşılayacaktır. Hakem Heyetinin geriye kalan masrafları Akit Taraflarca eşit olarak paylaşılacaktır.

MADDE 20

BAŞLIKLAR

Madde başlıkları bu Anlaşma'ya sadece müracaat ve kolaylık sağlamak amacıyla konulmuştur ve hiçbir surette bu Anlaşma'nın amaç ve kapsamının sınırını çizmez, kısıtlamaz veya tarif etmez.

MADDE 21

TESCİL

Bu Anlaşma ve Ekleri, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı nezdinde tescil ettirilecektir.

MADDE 22

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma her Akit Tarafın Anayasal hükümlerinin ifasından sonra, bu mealdeki diplomatik Notalarının teati edildikleri tarihte yürürlüğe girecektir.

Yukarıdakileri tasdiklen aşağıda imzaları bulunan ve Hükümetleri tarafından usulünce yetkilendirilmiş olan temsilciler işbu Anlaşmayı imza etmişlerdir.

Ankara'da 1995 yılı Eylül ayının Onbeşinci gününde, İngilizce olarak iki nüsha halinde düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

LETONYA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Ali Şevki Erek
Türkiye Cumhuriyeti
Ulaştırma Bakanı

Dr. Andris Gutmanis
Letonya Cumhuriyeti
Ulaştırma Bakanı

EK

Bölüm I

Türkiye Cumhuriyeti'nin tayin edilen havayolu işletmesinin her iki yönde sefer yapacağı hatlar:

Türkiye'deki Noktalar - Riga.

Bölüm II

Letonya Cumhuriyeti'nin tayin edilen havayolu işletmesinin her iki yönde sefer yapacağı hatlar:

Letonya'daki Noktalar - İstanbul.

Her bir Akit Taraf, uçuş noktalarına, diğer Akit Tarafın ülkesinin ötesinde veya iki ülke toprakları arasında kalan başka noktaların da ilave edilmesini talep edebilir. Bu talep, diğer Akit Tarafın sivil havacılık makamlarının onayına sunulur.

AIR TRANSPORT AGREEMENT**BETWEEN****THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY****AND****THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF LATVIA**

*The Government of The Republic of Turkey
and the Government of the Republic of Latvia,
hereinafter referred to as the Contracting Parties*

*Being Parties to the Convention on International Civil Aviation
and recognizing the International Air Services Transit Agreement,
both opened for signature at Chicago on the seventh day of
December 1944,*

*Desiring to conclude an Agreement for the purpose of
establishing air services between and beyond their
respective territories,*

HAVE AGREED AS FOLLOWS: